

de la 200

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETAR GENERAL
2/1133 CR/28.05.2020

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

Palatul Parlamentului
Calcea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725, București, România
Telefon: (+40-21) 313.25.31; Fax: (+40-21) 312.54.80
Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.640A/2020

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDICTIONALĂ
NR. 2744 / 28 MAY 2020

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
PREȘEDINTE
15.05.2020
120 L. nr. 05

Domnului
Ion-Marcel CIOLACU
Președintele Camerei Deputaților

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(3) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă trimitem, alăturat, în copie, sesizarea formulată de Guvernul României, referitoare la neconstituționalitatea Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2020 privind prelungirea mandatelor autorităților administrației publice locale cuprinse în perioada 2016 – 2020, unele măsuri pentru organizarea alegerilor locale din anul 2020, precum și modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ.

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 2 iunie 2020 (inclusiv în format electronic, la adresa de e-mail ccr-pdv@ccr.ro), ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 3 iunie 2020.

Vă asigurăm de deplina noastră considerație.

Președinte

Prof.univ.dr. **Văclav DORNEANU**

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Dosar nr. 640A / 2020

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURA JURISDICTIONALĂ

NR. 2733 / 28 MAY 2020

CABINET PRIM-MINISTRU

INTRARE NR. 5/2448
Data 24.05.2020

Guvernul României
Prim-ministru

București

Domnului Președinte al Curții Constituționale a României
Prof. univ. dr. Valer Dorneanu

În temeiul art.146 lit.a) din Constituția României, republicată, și al art.15 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Guvernul României formulează prezenta sesizare în vederea exercitării controlului prealabil de constituționalitate referitor la Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.44/2020 privind prelungirea mandatelor autorităților administrației publice locale cuprinse în perioada 2016-2020, unele măsuri pentru organizarea alegerilor locale din anul 2020, precum și modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ (PL-x nr.243/2020).

I. Obiectul de reglementare al actului normativ sus-amintit îl constituie adoptarea unor măsuri pentru organizarea și desfășurarea alegerilor electorale locale din anul 2020 în contextul pandemiei Covid-19, atât raportat la măsurile tehnico-administrative prelabile demarării procesului electoral, cât și la mandatele autorităților administrației publice locale, în curs la momentul legiferării.

II. Motive de neconstituționalitate:

1. **Încălcarea principiului bicameralismului: art.61 alin.(2) și art.75 alin.(1) din Constituție.**

În ceea ce privește principiul bicameralismului, Curtea Constituțională a subliniat în jurisprudența sa în repetate rânduri că Parlamentul, deși compus din două camere, în contextul procesului de legiferare reprezintă o entitate indivizibilă. Astfel, este contrar viziunii legiuitorului constituant ca o Cameră să adopte o lege

fără ca proiectul de act normativ să parcurgă procedura specifică și să fie dezbătut și de cealaltă Cameră. (Decizia nr.710 din 6 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.358 din 28 mai 2009, sau Decizia nr.89 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.260 din 13 aprilie 2017, paragraful 53)

De asemenea, prin Decizia nr.472 din 22 aprilie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.336 din 30 aprilie 2008 și Decizia nr.89 din 28 februarie 2017, paragraful 53, Curtea a arătat că „dezbateră parlamentară a unui proiect de lege sau a unei propuneri legislative nu poate face abstracție de evaluarea acesteia în plenul celor două Camere ale Parlamentului. Așa fiind, **modificările și completările pe care Camera decizională le aduce proiectului de lege sau propunerii legislative adoptate de prima Cameră sesizată trebuie să se raporteze la materia și la forma în care a fost reglementată de prima Cameră. Altfel, se ajunge la situația ca o singură Cameră, și anume Camera decizională, să legisfeze, ceea ce contravine principiului bicameralismului**”.

În același sens s-a exprimat Curtea și prin Decizia nr.624 din 26 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.937 din 22 noiembrie 2016 și Decizia nr.89 din 28 februarie 2017, paragraful 56: „Bicameralismul nu înseamnă ca ambele Camere să se pronunțe asupra unei soluții legislative identice. Art.75 alin.(3) din Constituție, folosind sintagma „decide definitiv” cu privire la Camera decizională, nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune ca proiectul sau propunerea legislativă adoptată de prima Cameră sesizată să fie dezbătută în Camera decizională, unde i se pot aduce modificări și completări. Curtea a subliniat că, în acest caz, **Camera decizională nu poate, însă, modifica substanțial obiectul de reglementare și configurația inițiativei legislative, cu consecința deturnării de la finalitatea urmărită de inițiator**”.

În ceea ce privește obiectul prezentei sesizări, la data de **06 aprilie 2020**, Guvernul României a adoptat Ordonanța de urgență nr.44/2020, arătând în cuprinsul Expunerii de motive că actul de legiferare a fost determinat de adaptarea cadrului legal care reglementează organizarea și desfășurarea alegerilor pentru autoritățile publice locale la contextul situației epidemiologice internaționale generate de coronavirusul SARS-CoV-2.

Astfel, prin intermediul O.U.G. nr.44/2020, Guvernul a reglementat atât **momentul de debut al procedurilor privind organizarea alegerilor autorităților administrației publice locale, modalitatea de stabilire a datei scrutinului, prelungirea mandatelor autorităților administrației publice locale și termenul**

limită până la care aceasta operează, cât și o serie de derogări de la prevederile art.47, art.49, art.50 și art.51 din Legea nr.115/2015¹ și o modificare a art.151 din OUG nr. 57/2019 privind Codul Administrativ.

Înregistrată la Senat în vederea aprobării, O.U.G. nr.44/2020 a suferit modificări substanțiale, Proiectul de lege pentru aprobare prevăzând că art.1, art.2, art.3 și art.6 se abrogă.

În Camera decizională s-a revenit asupra hotărârii Senatului de a abroga art.1, art.2 și art.3, soluția fiind menținută numai cu privire la art.6 din O.U.G. nr.44/2020. Însă, odată cu revitalizarea prevederilor ante-menționate, Camera Deputaților a intervenit asupra intenției de reglementare și a conținutului soluțiilor legislative, astfel cum acestea au emanat de la Guvernul României.

Din analiza comparativă a activităților de normare efectuate de către Guvern și de către Camera Deputaților reies următoarele deosebiri:

În forma inițiatorului, art.1 are următorul cuprins: „Procedurile privind organizarea alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale se inițiază în termen de 6 luni de la data expirării duratei stării de urgență”.

În forma adoptată de Camera decizională, art.1 prevede următoarele: „Procedurile privind organizarea alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale se inițiază în termen de 6 luni de la data expirării duratei stării de urgență sau stării de alertă”.

Astfel, direct în fața forului decizional din Parlament, O.U.G. nr.44/2020 a primit o nouă arie temporală de aplicabilitate, nu doar neprevăzută de către inițiator, dar și nedezbătută de către Camera de reflecție.

Or, important de precizat în acest sens este faptul că, atât adoptarea Ordonanței de Urgență nr.44/2020, cât și întregul proces legislativ desfășurat în Parlament, s-au desfășurat exclusiv pe perioada stării de urgență, având în vedere că dezbaterile și adoptarea în Camera Deputaților a Proiectului de lege în discuție a avut loc la data de 13.05.2020, când încă era în vigoare Decretul nr.240 din 14 aprilie 2020 privind prelungirea stării de urgență pe teritoriul României.

Raportat la aceste aspecte, deși reprezintă o instituție juridică specifică situațiilor de urgență, starea de alertă nu a fost avută în vedere de către Guvernul

¹ Legea nr.115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr.215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr.393/2004 privind Statutul aleșilor locali

României la momentul adoptării O.U.G. nr.44/2020, atât din rațiuni ce țin de respectarea prevederilor art.115 alin.(4) din Constituție, cât și din perspectiva regimului juridic distinct al stării de alertă față de cel al stării de urgență, prin prisma căruia s-ar fi impus o altă analiză a soluțiilor propuse prin O.U.G. nr.44/2020, ceea ce ar fi generat și o altă viziune normativă.

În schimb, după cum se poate observa din ansamblul motivelor redată în cuprinsul Expunerii de motive la Ordonanța de urgență nr.44/2020, Guvernul a conceput soluțiile legislative prin raportare la decretele prezidențiale de instituire, respectiv prelungire a stării de urgență și la măsurile stabilite în temeiul O.U.G. nr.1/1999², astfel cum acestea au fost transpuse prin ordonanțele militare și alte asemenea acte subsecvente, **așadar, prin raportare la specificul stării de urgență.**

Prin urmare, este imperativ pentru Camera decizională să respecte intenția de reglementare și viziunea normativă avute în vedere atât de către inițiator, or, **lărgirea câmpului de aplicabilitate al normei la starea de alertă, atât în lipsa dezbaterii acestui amendament în Camera de reflecție, cât și fără a avea în vedere rațiunile pentru care Guvernul nu a inclus în conținutul normativ și această instituție juridică, echivalează cu arogarea de către Camera decizională a întregului rol de unică autoritate legiuitoare, care aparține, conform Constituției, celor două structuri ale Parlamentului.**

Totodată, apreciem că nu ne aflăm nici în prezenta unui act de legiferare prin care s-ar fi produs o contextualizare, o completare inerentă sau o modificare firească a actului normativ, câtă vreme, după cum am subliniat și anterior, **starea de urgență³ și starea de alertă⁴ comportă regimuri juridice distincte, ceea ce, în consecință, determină măsuri legislative și administrative de naturi diferite, adaptate la amploarea factorilor generatori și măsurilor dispuse.**

Din contră, amendamentul introdus în Camera decizională nu este numai străin de intenția de reglementare a Guvernului, dar conduce la schimbarea în integralitate a scopului actului normativ, întrucât condiționează demararea procedurilor tehnice prealabile procesului electoral de momentul încetării stării de

² O.U.G. nr.1/1999 privind regimul stării de asediu și regimul stării de urgență, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.453/2004, cu modificările și completările ulterioare.

³ Art.3 din O.U.G. nr.1/1999: Starea de urgență reprezintă ansamblul de măsuri excepționale de natură politică, economică și de ordine publică aplicabile pe întreg teritoriul țării sau în unele unități administrativ-teritoriale care se instituie în următoarele situații: a) existența unor pericole grave actuale sau iminente privind securitatea națională ori funcționarea democrației constituționale; b) iminența producerii ori producerea unor calamități care fac necesară prevenirea, limitarea sau înlăturarea, după caz, a urmărilor unor dezastre.

⁴ Art.2 din Legea nr.55/2020: Starea de alertă reprezintă răspunsul la o situație de urgență de amploare și intensitate deosebite, determinată de unul sau mai multe tipuri de risc, constând într-un ansamblu de măsuri cu caracter temporar, proporționale cu nivelul de gravitate manifestat sau prognozată al acesteia și necesare pentru prevenirea și înlăturarea amenințărilor iminente la adresa vieții, sănătății persoanelor, mediului înconjurător, valorilor materiale și culturale importante ori a proprietății.

alertă, care conduce, în consecință, la o prorogare a acestora. Or, amânarea anterior menționată afectează calendarul avut în vedere de către Guvern pentru organizarea și desfășurarea alegerilor autorităților publice locale și, prin efectul acesteia, apreciem că este afectată însăși intenția de reglementare a inițiatorului, respectiv a Guvernului.

Cu privire la art.2, care reglementează modalitatea de stabilire a datei alegerilor, din analiza actului care emană de la Guvern și a celui care emană de la Parlament rezultă următoarele:

Conform art.2 din O.U.G. nr.44/2020, Executivul a efectuat o trimitere la dispozițiile unui alt act normativ, respectiv la art.10 alin.(1)⁵ din Legea nr.115/2015, arătând astfel că stabilirea datei alegerilor nu suferă modificări din perspectiva decidentului final și a termenului, însă, a adăugat la procesul de fixare a datei alegerilor o serie de entități atât cu atribuții în domeniul electoral, cât și al managementului situațiilor de urgență.

Astfel, tocmai raportat la contextul stării de urgență și al demersurilor specifice, ca o măsură suplimentară de protecție a alegătorilor, în sensul de a-i chema la urne fără a-i expune coronavirusului SARS-CoV-2, **Guvernul a prevăzut că data alegerilor se stabilește conform cadrului legal în vigoare**, la propunerea Autorității Electorale Permanente și a Ministerului Afacerilor Interne și cu avizul Comitetului Național pentru Situații Speciale de Urgență.

Or, după cum am mai arătat, direct în Camera decizională, **Parlamentul a modificat legislația existentă, mutând competența de stabilire a datei alegerilor de la Executiv, la autoritatea legiuitoare:** „*Prin derogare de la art.10 alin.(1) din Legea nr.115/2015 [...] data alegerilor prevăzute la art.1 se stabilește prin lege organică, cu cel puțin 75 de zile înaintea votării*”.

Astfel, ceea ce se dorea a fi o normă care să nu modifice concepția cadrului legal existent, ci doar să îl adapteze, punctual, la efectele pandemiei Covid-19, s-a transformat în Parlament într-un act de regândire a întregului mecanism de fixare a datei alegerilor pentru autoritățile publice locale, ceea ce contravine în mod vădit intenției de reglementare și scopului actului normativ avute în vedere de către inițiator.

Așadar, în Camera decizională nu s-a schimbat doar concepția actului normativ supus procesului de aprobare, respectiv O.U.G. nr.44/2020, dar Parlamentul a intervenit chiar pe fondul cadrului legal în vigoare, respectiv art.10 alin.(1) din Legea nr.115/2015, **ceea ce nu doar că se abate de la intenția de reglementare a inițiatorului, dar încalcă principiul bicameralismului în mod**

⁵ Art.10. - (1) Data alegerilor se stabilește prin hotărâre a Guvernului, cu cel puțin 75 de zile înaintea votării.

grav tocmai deoarece această modificare de deosebită importanță s-a produs direct și exclusiv în faza decizională a procesului de legiferare din cadrul Parlamentului.

În ceea ce privește art.3, atât cu privire la stabilirea duratei de prelungire a mandatelor autorităților publice locale, cât și cu privire la introducerea stării de alertă ca reper, apreciem că sunt aplicabile *mutatis mutandis* considerentele expuse *supra*, sens în care, și cu privire la acest text de lege a fost încălcat principiul bicameralismului.

De asemenea, subliniem faptul că, încălcarea principiului bicameralismului în privința prevederilor art.1, art.2 și art.3 din legea care face obiectul prezentei sesizări nu se raportează numai la modificarea viziunii și concepției juridice a soluțiilor legislative, ci, în prezenta situație, încălcarea principiului constituțional ante-menționat decurge inclusiv din nerespectarea procedurii de întoarcere a legii, reglementată de art. 75 din Constituție, în raport cu care vor fi dezvoltate critici în secțiunea următoare.

Astfel, este de observat faptul că Senatul, în calitate de primă Cameră sesizată, a adoptat Legea de aprobare a Ordonanței de urgență nr.44/2020 cu eliminarea art.1, art.2, art.3 și art.6 din forma înaintată de către inițiator, fără a motiva sau fundamenta comportamentul legislativ și fără a ține cont de faptul că unele dintre textele de lege ale Guvernului nu au corespondent în fondul cadrului legal existent.

Or, Camera Deputaților, acționând în pretinsul rol de Cameră decizională, nu doar că a reactivat dispozițiile legale abrogate de către Senat, dar a și intervenit asupra conținutului normativ.

Cu privire la modalitatea și consecințele intervenției Camerei Deputaților asupra prevederilor în discuție ne-am exprimat *supra*, însă, apreciem că o atenție deosebită trebuie acordată faptului că nu Camera Deputaților deținea competența pentru a decide definitiv cu privire la forma integrală a actului normativ, motiv pentru care, încălcarea principiului bicameralismului este cu atât mai gravă, cu cât Camera parlamentară care avea, în realitate, competența decizională, respectiv Senatul, a apreciat să abroge o serie de prevederi legale care, în cele din urmă, au fost revitalizate cu titlu definitiv prin voința Camerei Deputaților care nu avea caracter de Cameră decizională.

Așadar, evaluarea respectării principiului bicameralismului impune un examen comparativ între forma legii adoptată de Camera de reflecție și cea adoptată de Camera decizională, prin raportare la scopul și filosofia inițiale ale legii, iar rezultatul unei asemenea operațiuni trebuie evaluat, la rândul său, prin prisma

jurisprudenței Curții Constituționale în materie, respectiv a celor două condiții cumulative (1) *existența unor deosebiri majore de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului și (2) existența unei configurații semnificativ diferite între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului și a limitelor principiului bicameralismului stabilite pe această cale.*

Or, fără a supune analizei argumentele de fond avute în vedere de către Camera Deputaților la momentul amendării Proiectului de lege pentru aprobarea O.U.G. nr.44/2020, se impune a se constata că totalitatea modificărilor excedează fondului procesului legislativ derulat atât de către Guvern, în calitate de legiuitor delegat, cât și de către Senat.

În concluzie, Camera decizională a modificat viziunea, concepția și arhitectura actului normativ, ceea ce, conform prevederilor Legii Fundamentale și jurisprudenței Curții Constituționale reprezintă o **încălcare a principiului bicameralismului** și se impune sancționarea acestuia ca atare.

2. Încălcarea art. 75 alin. (1) și (4) prin raportare la art. 73 alin. (3) lit. o), precum și art.147 alin. (4) din Constituție.

Instituția întoarcerii legii a fost introdusă cu prilejul revizuirii Constituției României în anul 2003 și a avut ca obiectiv înlocuirea procedurii medierii reglementate de art.76 din Constituția din 1991, pentru evitarea blocajelor în procesul de legiferare, pentru buna funcționare a bicameralismului.

Astfel, reglementând în cuprinsul art.75 alin.(1) din Constituție competența partajată de legiferare a celor două camere a Parlamentului, legiuitorul constituant a prevăzut și reglementat deopotrivă remediul legal pentru ipoteza în care inițiativa legislativă supusă adoptării este modificată, în sensul în care o Cameră adoptă o prevedere care, raportat la obiectul de reglementare, face obiectul competenței decizionale a celeilalte Camere.

După cum chiar Curtea Constituțională a arătat⁶, „conform art.75 alin.(4) din Legea fundamentală, dacă în cadrul procesului de legiferare, prima Cameră sesizată adoptă o prevedere care, potrivit obiectului său de reglementare, intră, în temeiul art.75 alin.(1) din Constituție, în competența sa decizională, prevederea este definitiv adoptată dacă și a doua Cameră este de acord”. În situația contrară, potrivit căreia a doua Cameră intervine asupra respectivei prevederi (în sensul eliminării sau modificării/completării acesteia), legea, astfel cum a fost adoptată de a doua Cameră, trebuie trimisă primei Camere care, exclusiv în privința acelei prevederi, va decide definitiv, prin vot, în procedură de urgență. Practic, prima

⁶ Decizia nr.681/2018 referitoare la admiterea obiecției de neconstituționalitate a Legii privind Codul administrativ al României.

Camera este repusă astfel în situația de a acționa în calitate de Camera decizională, în considerarea obiectului de reglementare al respectivei prevederi și în acord cu dispozițiile art.75 alin.(1) din Constituție, ca expresie a principiului bicameralismului funcțional.

Aceeași regulă a întoarcerii legii este prevăzută de art.75 alin.(5) din Constituție și pentru situația în care a doua Camera, cea decizională, adoptă o prevedere ce intră, prin obiectul său, în competența decizională a primei Camere sesizate. Evident că, în această situație, Camera decizională adoptă o prevedere nouă față de forma legii primite în urma adoptării acesteia de către prima Camera sesizată. În acest caz, a doua Camera nu are competență decizională proprie cu privire la obiectul de reglementare al noii prevederi, ci reprezintă forul de reflecție, astfel că este necesar ca legea să fie trimisă primei Camere, care va decide definitiv numai cu privire la intervenția legislativă (de noutate) a celei de-a doua Camere. Cu alte cuvinte, nu este posibil ca o prevedere să fie introdusă, în etapa adoptării în Camera decizională, exclusiv de către aceasta, dacă, strict în privința ei, această Camera nu are competența de legiferare decizională definitivă atribuită expres de art.75 alin.(1) din Constituție, deoarece ar însemna ca acea normă legală să fie rezultatul adoptării de către o singură Camera parlamentară, ceea ce contravine principiului bicameralismului.”

În circumstanțierea aspectelor teoretice și jurisprudențiale redate anterior, arătăm că Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență nr.44/2020 a fost adoptată cu încălcarea dispozițiilor constituționale referitoare la întoarcerea legii, deoarece Camera Deputaților a știrbit competența decizională a Senatului, arogându-și această calitate față de inițiativa legislativă în ansamblu.

Or, față de conținutul normativ, de obiectul de reglementare al legii care face obiectul prezentei sesizări și de prevederile art. 75 alin. (1) din Constituție, care stabilesc competența materială a fiecărei Camere, rezultă că cele două Camere ale Parlamentului au competențe funcționale diferite, astfel: Camera Deputaților este primă Camera sesizată pentru domeniile prevăzute la art.73 alin.(3) lit.e), lit.k), lit.l) și lit.o) - organizarea Guvernului; contenciosul administrativ; organizarea administrației publice locale, a teritoriului, precum și regimul general privind autonomia locală; Senatul este primă Camera sesizată pentru domeniile prevăzute în Constituție la art.73 alin.(3) lit.d), lit.j), lit.m) și lit.p) și la art.123 alin.(3) coroborat cu art.73 alin.(3) lit.t) - organizarea și desfășurarea referendumului; statutul funcționarilor publici; regimul juridic general al

proprietății; regimul general privind raporturile de muncă și instituția prefectului și atribuțiile acestuia.

De asemenea, **competența decizională a Senatului și, corelativ, de primă Cameră sesizată a Camerei Deputaților** rezultă inclusiv din art.92 alin.(8) din Regulamentul Senatului și se referă la următoarele domenii de legiferare: 1. proiectele de lege și propunerile legislative pentru ratificarea tratatelor sau a altor acorduri internaționale și a măsurilor legislative ce rezultă din aplicarea acestor tratate ori acorduri; 2. proiectele legilor organice referitoare la: organizarea și funcționarea serviciilor publice de radio și televiziune și controlul parlamentar al acestora; dreptul de asociere; dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică; apărarea țării; organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului; categorii de legi; organizarea Guvernului și a Consiliului Suprem de Apărare a Țării; organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii, a instanțelor judecătorești, a Ministerului Public și a Curții de Conturi; organizarea generală a învățământului; **organizarea administrației publice locale, a teritoriului, precum și regimul general privind autonomia locală**; Consiliul Legislativ; Guvernul - rolul și structura și incompatibilități; înființarea de autorități administrative autonome; sistemul de apărare; administrația publică locală - principii de bază; statutul judecătorilor; instanțele judecătorești; folosirea limbii materne și a interpretului în justiție; Consiliul Superior al Magistraturii - atribuții; Curtea de Conturi; Curtea Constituțională - structura.

Pentru a constata faptul că prevederile art.1, art.2 și art.3 din cuprinsul legii fac obiectul competenței decizionale a Senatului, iar nu a Camerei Deputaților, înțelegem să facem trimitere la:

- Decizia Curții Constituționale nr.681/2018 și anterior indicată, context în care instanța de contencios constituțional a efectuat o analiză a procesului de legiferare din perspectiva procedurii de întoarcere a legii: „Art.138 alin.(6) din forma de la Senat, cu denumirea marginală „Desfășurarea ședințelor consiliului local”, a fost eliminat la Camera Deputaților, potrivit Raportului, de către Comisia specială comună, fără însă a fi prezentată în scris nicio explicație în acest sens. Curtea observă că dispoziția respectivă se circumscrie conținutului normativ al art.38-art.54 din Legea administrației publice locale nr.215/2001, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.123 din 20 februarie 2017, care se referă la desfășurarea ședințelor consiliului local, însă alin.(6) al art.138 din legea criticată - eliminat de Camera Deputaților - nu are un text corespondent în legislația în vigoare incidentă, respectiv Legea nr.215/2001, pe care, de altfel, legea supusă

controlului de constituționalitate o și abrogă, prin art.604 alin.(2) lit.e). Deși avea caracter de nouitate și reglementa, în concret, modalitatea de desfășurare a dezbaterilor în cadrul ședinței consiliului local, stabilind o anumită ordine de desfășurare a dezbaterilor, nu se poate ignora faptul că acest text se circumscrie, totuși, materiei referitoare la regimul general al autonomiei locale, precum și la organizarea și funcționarea administrației publice locale [art.1 alin.(1) din Legea nr.215/2001], domeniu care, potrivit art.73 alin.(3) lit.o) din Constituție, se reglementează prin lege organică și intră, conform art.75 alin.(1) din Constituție, în competența de legiferare a Camerei Deputaților în calitate de primă Cameră sesizată și, deci, a Senatului în calitate de for decizional. Deoarece Camera Deputaților a eliminat o prevedere de substanță, adoptată anterior de forul cu competență decizională, în privința căreia Camera Deputaților are calitatea de Cameră de reflecție, devin incidente prevederile art.75 alin.(4) din Constituție. Întrucât legea nu a fost întoarsă la Senat pentru aplicarea acestor norme constituționale, Curtea constată, cu privire la eliminarea art.138 alin.(6) din Legea privind Codul administrativ al României, că au fost încălcate atât prevederile art.61 alin.(2), cât și ale art.75 alin.(4) din Constituție, prin raportare la art.75 alin.(1) din aceasta.”

- **Decizia Curții Constituționale nr.1183/2007**⁷, context în care Curtea arată motivul pentru care actul normativ de modificare a Legii nr.215/2001 privind administrația publică locală este de domeniul legilor organice încadrate pe lit. o) de la art.73 alin.(3) din Constituție: *„Pe de altă parte, caracterul de legi organice al celor două acte normative rezultă și din obiectul lor de reglementare și din conținutul lor, încadrându-se în domeniul pe care Legea fundamentală îl rezervă legilor organice la art.73 alin.(3) lit.o), adică organizarea administrației publice locale, a teritoriului și regimul general privind autonomia locală.”*

Așadar, din perspectiva obiectului de reglementare al legii în discuție, respectiv a dispozițiilor legale adoptate, apreciem că au fost adoptate soluții care privesc administrația publică locală, atât din perspectiva prelungirii mandatelor autorităților publice locale, cât și din perspectiva stabilirii datei următoarelor alegeri locale.

Or, chiar dacă în aparență soluțiile legislative au caracter electoral, întrucât au înrăurire în procesul de organizare și desfășurare a alegerilor electorale, se impune a se constata că, în concret, procesul de legiferare vizează măsuri cu incidență în

⁷ Decizia nr.1183/2007 referitoare la respingerea excepției de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 286/2006 pentru modificarea și completarea Legii administrației publice locale nr.215/2001 și ale Legii nr.393/2004 privind Statutul aleșilor locali.

privința mandatelor entităților locale, un aspect esențial și legat intrinsec de organizarea administrației publice locale.

Astfel, în ceea ce privește prelungirea mandatelor autorităților publice locale, aceasta nu reprezintă o reglementare care să se circumscrie sistemului electoral și care să se facă potrivit art.73 alin.(1) lit.a) din Constituție, întrucât soluția legislativă propune o măsură temporară, care nu va căpăta caracter definitiv în arhitectura legislației electorale și care are, mai degrabă, caracter de a asigura continuitatea în cadrul administrației publice locale.

Or, după cum am subliniat, având în vedere că, în concret, intenția de reglementare a avut în vedere evitarea unor blocaje la nivelul administrației locale, remediul prin care s-a creat cadrul legal pentru ca acestea să își exercite mandatele în mod legal în perioada tampon ieșirii din starea de urgență, apreciem că, în realitate, soluția legislativă vizează modul de organizare al administrației publice locale, iar nu sistemul electoral, fiind incidente dispozițiile art. 73 alin. (1) lit. o) din Constituție: *organizarea administrației publice locale, a teritoriului, precum și regimul general privind autonomia locală.*

În consecință, apreciem că au fost încălcate dispozițiile art. 75 alin. (1) din Constituția României, în sensul în care, în ceea ce privește prevederile legale în discuție, acestea trebuiau supuse spre dezbateră și adoptare Camerei Deputaților, ca primă Cameră sesizată, Senatul fiind camera decizională.

În ceea ce privește încălcarea art. 147 alin. (4) din Constituție, apreciem că jurisprudența Curții Constituționale, care de altfel a fost și citată în cuprinsul prezentei sesizări, reprezintă un reper în procesul de legiferare, iar în transpunerea caracterului **general obligatoriu** al deciziilor instanței de contencios constituțional, respectarea acestora se impune față de orice subiect de drept și autoritate sau instituție publică, așa cum este și cazul Parlamentului în activitatea de legiferare.

3. Încălcarea art.1 alin.(3) și alin.(5), coroborat cu art.115 alin.(5) și alin.(7) din Constituție.

„De-a lungul timpului, jurisprudența Curții Constituționale a stabilit, în cazuri punctuale, repere concrete pe baza cărora autoritățile/instituțiile să își poată configura, din perspectiva loialității, raporturile lor specifice de colaborare. Curtea nu a oferit o definiție cuprinzătoare conceptului, menită să acopere toate particularitățile colaborării dintre instituții/autorități, acest demers fiind, de altfel,

si dificil de realizat, motiv pentru care Curtea va stabili criteriile si repere, cu aplicabilitate generală.

Curtea Constituțională constată, așadar, că o primă componentă a statului de drept o reprezintă punerea în aplicare a prevederilor explicite și formale ale legii și ale Constituției. Cu alte cuvinte, sub aspectul colaborării loiale între instituțiile/autoritățile statului, o primă semnificație a conceptului o constituie respectarea normelor de drept pozitiv, aflate în vigoare într-o anumită perioadă temporală, care reglementează în mod expres sau implicit competențe, prerogative, atribuții, obligații sau îndatoriri ale instituțiilor/autorităților statului.

În continuare, Curtea constată că respectarea statului de drept nu se limitează la această componentă, ci implică, din partea autorităților publice, comportamente și practici constituționale, care își au sorginea în ordinea normativă constituțională, privită ca ansamblu de principii care fundamentează raporturile sociale, politice, juridice ale unei societăți.

Altfel spus, această ordine normativă constituțională are o semnificație mai amplă decât normele pozitive edictate de legiuitor, constituind cultura constituțională specifică unei comunități naționale. Prin urmare, colaborarea loială presupune, dincolo de respectul față de lege, respectul reciproc al autorităților/instituțiilor statului, ca expresie a unor valori constituționale asimilate, asumate și promovate, în scopul asigurării echilibrului între puterile statului. Loialitatea constituțională poate fi caracterizată, deci, ca fiind o valoare-principiu intrinsecă Legii fundamentale, în vreme ce colaborarea loială între autoritățile/instituțiile statului are un rol definitoriu în implementarea Constituției.

„Respectul pentru Constituție nu poate fi limitat la executarea literală a dispozițiilor sale operaționale. Constituția prin însăși natura sa, în plus față de garantarea drepturilor omului, oferă un cadru pentru instituțiile statului, stabilește atribuțiile și obligațiile acestora. Scopul acestor dispoziții este de a permite buna funcționare a instituțiilor, în baza cooperării loiale dintre acestea. Șeful statului, Parlamentul, Guvernul, sistemul judiciar, toate servesc scopului comun de a promova interesele țării ca un întreg, nu interesele înguste ale unei singure instituții sau ale unui partid politic care a desemnat titularul funcției. Chiar dacă o instituție este într-o situație de putere, atunci când este în măsură să influențeze alte instituții ale statului, trebuie să facă acest lucru având în vedere interesul statului ca un întreg, inclusiv, ca o consecință, interesele celorlalte instituții și cele ale minorității parlamentare” (Avizul Comisiei de la Veneția, pre-citat, paragraful 87).

Conduita instituțională (care se circumscrie colaborării loiale are, prin urmare, o componentă extra legem, întemeiată pe practici constituționale, care au ca finalitate primordială buna funcționare a autorităților statului, buna administrare a intereselor publice și respectul față de drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor. Finalitatea secundară este evitarea conflictelor interinstituționale și înlăturarea blocajelor în exercițiul prerogativelor lor legale.

Instrumentele care concură la realizarea acestor finalități și care fac dovada unui comportament loial față de valorile constituționale sunt dialogul instituțional și stabilirea unor practici reciproc acceptate. Aceste instrumente trebuie să constituie fundamentele soluționării "împreună", "prin acordul părților", iar nu "împotriva", "în detrimentul" uneia sau alteia, a eventualelor diferențe ivite în raporturile dintre autorități, cauzate de situații de fapt sau de drept confuze, echivoce.

În virtutea principiului cooperării loiale între autorități este, astfel, necesar ca fiecare dintre acestea să depună diligențe raționale și sporite în cadrul dialogului instituțional legal pentru evitarea pe cât cu puțință a generării de conflicte juridice de natură constituțională.

Așadar, față de motivele expuse și față de incidența raționamentelor juridice ale Curții Constituționale prezentate mai sus, apreciem că Parlamentul, raportat la maniera în care a legiferat, a încălcat principiul constituțional al colaborării și cooperării loiale, având în vedere că, fără a ține cont de prerogativa reglementării exercitată în mod legal de către Guvern, a intervenit asupra voinței acestuia din urmă, anihilând soluția legislativă, în lipsa unor motive reale sau temeinic justificate.

În transpunerea principiului ante-menționat, Curtea Constituțională s-a pronunțat în repetate rânduri cu privire la succesiunea evenimentelor legislative asupra aceluiași obiect de reglementare, arătând că „Parlamentul poate să intervină în această materie a legislației referendare, cu condiția de a nu o supune unor modificări strict conjuncturale, pe baza unor susțineri de oportunitate ori a înțelegerii politice, care avantajează una sau alta dintre forțele politice reprezentate în Parlament și care formează la un moment dat o majoritate parlamentară” (Decizia nr.334/2013).

Raportat la aspectele expuse *supra*, sub apanajul competenței de legiferare prevăzute de art.61 alin.(1) din Constituție, legiuitorul primar nu poate proceda la modificarea, completarea sau abrogarea actelor normative adoptate de către Guvern

în lipsa unor justificări obiective și întemeiate, așa cum, de exemplu, în pofida calității de unică autoritate legiuitoare a țării, nu este acceptat ca Parlamentul să legifereze în domeniile date prin lege în competența expresă a Guvernului.

Așadar, reiterăm faptul că, intervenția legislativă a Parlamentului este cu atât mai mult contrară dispozițiilor constituționale cu cât, astfel cum am arătat, aceasta nu este justificată în niciun mod, din contră, atât amendamentele, cât și demersurile de abrogare și eliminare a unor prevederi nu se circumscriu unor rațiuni obiective, justificate în mod real, fundamentate în fapt și în drept, motiv pentru care, acestea pot fi apreciate ca fiind de natură conjuncturală, având un puternic caracter de oportunitate și care tind să avantajeze formațiunea sau formațiunile politice care dețin majoritatea în Parlament.

Pentru aceste motive, apreciem că Parlamentul a încălcat principiul constituțional al colaborării și cooperării loiale și, pe cale de consecință, legea care face obiectul prezentei sesizări nu îndeplinește condițiile de constituționalitate extrinsecă reglementate de art.1 alin.(3) și alin.(5), coroborat cu art.115 alin.(5) și alin.(7) din Constituție.

4. Încălcarea art.102 alin.(1) și art.108 alin.(1) și alin.(2), raportat la art.1 alin.(4) din Constituție.

Potrivit art.102 din Constituția României (Guvernul - Rolul și structura): „(1) Guvernul, potrivit programului său de guvernare acceptat de Parlament, asigură realizarea politicii interne și externe a țării și exercită conducerea generală a administrației publice”.

Astfel, arătăm că, prin Hotărârea nr.1/2020 din 14 martie 2020 pentru acordarea încrederii Guvernului⁸, Parlamentul României, conform atribuțiilor constituționale, a acceptat programul de guvernare și a acordat încredere Guvernului astfel investit pentru aducerea la îndeplinire a obiectivelor prin intermediul instrumentelor prevăzute de lege.

Or, potrivit Programului de Guvernare (Anexa 2 la actul normativ amintit) unul dintre obiectivele principale ale actualului Guvern este organizarea și desfășurarea corectă a alegerilor politice programate în 2020.

Prin urmare, legitimitatea demersului legislativ al Guvernului reprezentat de O.U.G. nr.44/2020 emană tocmai de la Parlament, care, prin acceptarea programului de guvernare propus, a materializat prevederile art.102 din Constituție și, în

⁸ Hotărârea Parlamentului României nr.1/2020 din 14 martie 2020 pentru acordarea încrederii Guvernului, publicată în monitorul oficial al României, Partea I, nr.208 din 14 martie 2020.

consecință, a acordat un mandat expres Guvernului pentru a realiza politica internă a țării în ceea ce privește conducerea generală a administrației publice.

Așadar, putem aprecia că, în cele din urmă, voința Guvernului decurge din voința Parlamentului și că, cel dintâi, în baza mandatului acordat, a procedat la adoptarea O.U.G. nr.44/2020 în scopul executării legilor, în acord cu art.108 (Actele Guvernului): „(1) Guvernul adoptă hotărâri și ordonanțe. (2) Hotărârile se emit pentru organizarea executării legilor”.

Prin urmare, din această perspectivă, Guvernului îi aparține demersul exclusiv ca, în limitele stabilite de Constituție și de legislația electorală, precum și în baza stării de fapt, să evalueze și să stabilească organizarea alegerilor (inclusiv data).

În ceea ce privește separația puterilor în stat, în continuarea considerentelor prezentate *supra*, apreciem ca fiind relevante în context considerentele Curții Constituționale expuse în cuprinsul Deciziei nr.63/2017:

„Prevederile art.61 alin.(1) teza a doua din Constituție conferă Parlamentului calitatea de unică autoritate legiuitoare a țării, iar în virtutea acestui monopol legislativ, Parlamentul este singura autoritate publică care adoptă legi.

Competența originară a Guvernului, autoritate executivă, este prevăzută în art.108 alin.(2) din Constituție și privește organizarea executării legilor, acte de reglementare primară, prin emiterea de hotărâri, acte normative de reglementare secundară.

Hotărârile Guvernului sunt acte administrative normative sau individuale, emise în scopul bunei administrări a executării cadrului normativ primar, care reclamă stabilirea de măsuri și reguli subsecvente, care să asigure corecta aplicare a acestuia. Hotărârile se adoptă întotdeauna în baza legii, secundum legem, și asigură aplicarea sau aducerea la îndeplinire a legilor. Cu alte cuvinte, în sistemul constituțional român, regula este aceea că Guvernul nu dispune de dreptul de reglementare primară a relațiilor sociale, ci doar de a adopta legislația secundară.

Cu toate acestea, Constituția instituie prin art.108 alin.(3) și art.115 alin.(1)-alin.(3), competența Guvernului de a emite ordonanțe, deci o competență normativă derivată dintr-o lege de abilitare, adoptată de Parlament, prin care unica autoritate legiuitoare din România delegă, pentru un interval limitat de timp, competența de legiferare în domenii strict delimitate de Constituție și de legea de abilitare.

Sub aspectul competenței de legiferare, Curtea reține că relația dintre puterea legislativă și cea executivă se desăvârșește prin competența conferită Guvernului de a adopta ordonanțe de urgență în condițiile stabilite de art.115 alin.(4)-alin.(6) din Constituție.

Astfel, ordonanța de urgență, ca act normativ ce permite Guvernului, sub controlul Parlamentului, să facă față unei situații extraordinare, se justifică prin necesitatea și urgența reglementării acestei situații care, datorită circumstanțelor sale, impune adoptarea de soluții imediate în vederea evitării unei grave atingeri aduse interesului public.

Având în vedere aceste considerente, Curtea reține că, pe lângă monopolul legislativ al Parlamentului, Constituția, în art.115, consacră delegarea legislativă, în virtutea căreia Guvernul poate emite ordonanțe simple [art.115 alin.(1)-(3)] sau ordonanțe de urgență [art.115 alin.(4)–alin.(6)].

Astfel, transferul unor atribuții legislative către autoritatea executivă se realizează printr-un act de voință al Parlamentului ori, pe cale constituțională, în situații extraordinare, și numai sub control parlamentar."

Astfel, în conformitate cu art.1 alin.(4) din Constituție, „Statul se organizează potrivit principiului separației și echilibrului puterilor - legislativă, executivă și judecătorească - în cadrul democrației constituționale”.

La nivel infra-constituțional, Codul administrativ reglementează, la art.25, principalele atribuții ale Guvernului, dintre care amintim:

„c) asigură executarea de către autoritățile administrației publice a legilor și a celorlalte acte normative date în aplicarea acestora;

l) controlează activitatea ministerelor și a celorlalte organe centrale de specialitate din subordinea sa;

q) îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de lege sau care decurg din rolul și funcțiile Guvernului."

De lege lata, data alegerilor se stabilește conform art.10 alin.(1) din Legea nr.115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr.215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr.393/2004 privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare, care prevede că: „Data alegerilor se stabilește prin hotărâre a Guvernului, cu cel puțin 75 de zile înaintea votării”.

Așadar, pornind de la textele legale amintite anterior și analizându-le din perspectiva constituțională a art.1 alin.(4) din Legea Fundamentală, adoptarea Proiectului de lege pentru aprobarea O.U.G. nr.44/2020 cu modificarea privitoare la competența Parlamentului de a decide prin lege organică data alegerilor electorale locale reprezintă o încălcare a principiului separației puterilor în stat prin aceea că intervine într-un domeniu rezervat prin lege Guvernului.

Într-adevăr, prin adoptarea actului normativ criticat, Parlamentul și-a exercitat competența prevăzută de Legea Fundamentală, însă, atribuțiile și competențele autorităților trebuie să se circumscrie întregii arhitecturi constituționale, sens în care, conduita legislativă a Parlamentului este una de natură a anihila prerogativa Guvernului, fără o justificare temeinică, încălcând competența delegată de legiferare a acestuia din urmă.

Apreciem că instituția delegării legislative instituie o formă de colaborare între Parlament și Guvern în sfera de legiferare, motiv pentru care, având în vedere că regimul juridic al acesteia este prevăzut de Constituție, se impune a fi respectat de către ambii actori implicați în această construcție juridică, respectiv inclusiv de către Parlamentul României.

Prin urmare, Guvernul trebuie să respecte întocmai condițiile pentru emiterea unei ordonanțe de urgență, dar, în egală măsură, și Parlamentul este obligat să nu intervină în mod discreționar în sfera procesului de legiferare desfășurat de către Guvern, deoarece aceasta echivalează cu încălcarea instituției delegării legislative, o prerogativă expres reglementată de către Constituție în sfera atribuțiilor Guvernului.

Pentru motivele arătate, apreciem că Parlamentul României, raportat la maniera în care a intervenit și a anihilat voința legiuitorului delegat, a încălcat ordinea constituțională prin nerespectarea competenței de delegare legislativă prevăzută în mod expres în sfera atribuțiilor constituționale ale Guvernului, absolutizând în mod inacceptabil calitatea Parlamentului de unică autoritate legiuitoare a țării, încălcând, astfel, principiul separației puterilor în stat.

5. Încălcarea art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție.

În ceea ce privește cerințele privitoare la instrumentul de prezentare și motivare al intervenției normative, Curtea Constituțională, în jurisprudența sa (Deciziile nr.141/2019, nr.139/2019), a constatat neconstituționalitatea legii pentru lipsa fundamentării temeinice a reglementării.

În lipsa motivării sau al caracterului sumar al acesteia, precum și în lipsa unei fundamentări temeinice, nu se poate cunoaște rațiunea legiuitorului, esențială pentru înțelegerea, interpretarea și aplicarea acesteia, în condițiile unui pronunțat caracter tehnic al reglementării. Or, normele de tehnică legislativă prevăzute de art.6 din Legea nr.24/2000 stabilesc în mod indubitabil obligația unei temeinice motivări a proiectului de act normativ.

Conform art.31 alin.(1) din Legea nr.24/2000⁹, instrumentul de prezentare și motivare trebuie să cuprindă *„cerințele care reclamă intervenția normativă, cu referire specială la insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare; principiile de bază și finalitatea reglementărilor propuse, cu evidențierea elementelor noi; concluziile studiilor, lucrărilor de cercetare, evaluărilor statistice; referirile la documente de politici publice sau la actul normativ pentru a căror implementare este elaborat respectivul proiect”*, fiind astfel necesar ca Expunerea de motive să conțină evaluarea impactului normativ, din perspectiva cerințelor prevăzute la art.31 alin.(1) lit.a)-lit.e) din Legea nr.24/2000.

Prin urmare, apreciem că, raportat la prevederile art.30 și art.31 din Legea nr.24/2000, se impune efectuarea unei analize a rațiunilor care au stat la baza amendamentelor formulate în Camera decizională. **Or, după cum se poate constata din analiza Raportului emis de către Comisia juridică, de disciplină și imunități, se poate lesne observa că amendamentele formulate de grupul parlamentar PSD nu sunt însoțite și de motivare.**

În acest sens, apreciem că sunt incidente următoarele considerente ale Deciziei Curții Constituționale nr.710/2009¹⁰ privitoare la elaborarea unei propuneri legislative prin insuficienta fundamentare a instrumentului de prezentare și motivare: „În ceea ce privește cuprinsul expunerii de motive - instrumentul de prezentare și motivare, avem în vedere prevederile art.74 alin.(4) din Constituție, potrivit cărora „Deputații, senatorii și cetățenii care exercită dreptul la inițiativă legislativă pot prezenta propuneri legislative numai în forma cerută pentru proiectele de legi”, ale art.29–art.31 din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative (referitoare la motivarea proiectelor de acte normative, sub aspectul instrumentelor de prezentare și motivare, precum și al cuprinsului și redactării motivării) și, desigur, ale art.1 alin.(5) din Legea fundamentală, conform cărora „În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie”. Analizând expunerea de motive ce însoțește propunerea legislativă, Curtea constată că aceasta este extrem de sumară,

⁹ Privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative

¹⁰ ...referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, publicată în Monitorul Oficial nr.358 din 28 mai 2009; În același sens, amintim și Decizia nr.118/2018 referitoare la admiterea obiecției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru înființarea Liceului Teologic Romano-Catolic II. Rakoczi Ferenc și Decizia nr.249/2018 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.76/2017 privind înființarea Societății Editura Didactică și Pedagogică - S.A. ca urmare a reorganizării Regiei Autonome „Editura Didactică și Pedagogică” prin transformare.

cuprinzând numai câteva mențiuni generice. **În expunerea de motive nu se regăsește motivarea asupra niciuneia dintre soluțiile preconizate, ceea ce este contrar prevederilor constituționale și legale mai sus indicate.”**

Așadar, apreciem că, ansamblul considerentelor expuse *supra* sunt aplicabile *mutatis mutandis* și în ceea ce privește formularea și susținerea unor amendamente la un act normativ, întrucât, este necesar atât pentru destinatarii dispozițiilor legale, cât și pentru instanța de contencios constituțional la momentul verificării conformității cu Legea Fundamentală, cunoașterea motivelor care au stat la baza formei și conținutului soluției legislative.

Or, raportat la faptul că modificările operate de Camera decizională nu sunt însoțite și de motivare, apreciem că sunt încălcate dispozițiile constituționale amănunționate prin raportare la faptul că nu se poate identifica intenția de reglementare a Camerei decizionale, fiind adoptate, cu titlu definitiv, o serie de dispoziții legale nefundamentate temeinic, astfel cum prescrie cadrul legal constituțional și infra-constituțional.

În ceea ce privește standardele de claritate, previzibilitate și accesibilitate ale normei,

Curtea Constituțională s-a pronunțat în repetate rânduri cu privire la exigențele constituționale ante-referite, arătând că „o *dispoziție legală trebuie să fie precisă, neechivocă, să instituie norme clare, previzibile și accesibile, a căror aplicare să nu permită arbitrariul sau abuzul. De asemenea, norma juridică trebuie să reglementeze în mod unitar, uniform, să stabilească cerințe minimale aplicabile tuturor destinatarilor săi*” (Decizia nr.637/2015).

De asemenea, prin intervenția Parlamentului în domeniul deja reglementat de către Guvern, prin care, fără justificare, s-au stabilit aspecte distincte de cele prevăzute de O.U.G. nr.44/2020, apreciem că s-a produs o încălcare a principiului securității juridice, respectiv cel al încrederii legitime, întrucât așteptările și conduita subiectelor de drept, generate de adoptarea ordonanței de urgență, au fost înfrânte de către Parlament, la scurtă vreme, în mod nefundamentat.

Astfel, încrederea legitimă a destinatarilor în efectele dispozițiilor legale adoptate și, în cele din urmă, în calitatea actului de legiferare privit în ansamblu este afectată, întrucât este imperativ ca activitatea de normare și rezultatul acesteia să creeze pentru orice subiect de drept previzibilitate în ceea ce privește conduita acestora și ușurință în adaptarea acesteia.

Or, în măsura în care entitățile care dețin competențe de legiferare intervin nejustificat și nefundamentat în procesul legislativ, doar pentru că dețin atribuții

constituționale în această sferă, apreciem că, în mod particular, standardul de previzibilitate al normei este puternic afectat, ceea ce generează o gravă insecuritate juridică, respectiv o atingere a încrederii legitime.

Prin urmare, apreciem că, prin prisma motivelor arătate, legea care face obiectul prezentei sesizări nu îndeplinește condițiile de constituționalitate extrinsecă reglementate de art.1 alin.(3) și alin.(5) din Constituție.

Cu deosebită considerație,

PRIM-MINISTRU

LUDOVIC ORBAN
The seal is circular with the text "PRIM-MINISTRU" at the top and "GUVERNUL ROMÂNIEI" at the bottom. The name "LUDOVIC ORBAN" is stamped across the center.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2020 privind prelungirea mandatelor autorităților administrației publice locale cuprinse în perioada 2016 – 2020, unele măsuri pentru organizarea alegerilor locale din anul 2020, precum și modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. -- Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44 din 6 aprilie 2020 privind prelungirea mandatelor autorităților administrației publice locale cuprinse în perioada 2016 – 2020, unele măsuri pentru organizarea alegerilor locale din anul 2020, precum și modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 297 din 8 aprilie 2020, cu următoarele modificări:

1. Articolul 1 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 1. – Procedurile privind organizarea alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale se inițiază în termen de 6 luni de la data expirării duratei stării de urgență sau stării de alertă.”

2. Articolul 2 modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 2. – Prin derogare de la prevederile art. (10) alin. (1) din Legea nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare, data alegerilor prevăzute la art. 1 se stabilește prin lege organică, cu cel puțin 75 de zile înaintea votării.”

3. Articolul 3 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 3. – Mandatele în curs ale primarilor, primarului general al municipiului București, președinților de consilii județene, consiliilor locale, Consiliului General al Municipiului București și consiliilor județene se prelungesc cu cel mult 6 luni de la data încetării stării de urgență sau stării de alertă.”

4. Articolul 6 se abrogă.

*Această lege a fost adoptată de Parlamentul României,
cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția
României, republicată.*

p. PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR

p. PREȘEDINTELE
SENATULUI

FLORIN IORDACHE

ROBERT – MARIUS CAZANCIUC

București,

Nr.